

ที่ ปช ๐๐๑๑/๐๘๒๗

สำนักงาน ป.ป.ช.
ถนนนนทบุรี อำเภอเมืองนนทบุรี
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

เรื่อง มาตรการป้องกันการทุจริตกรณีการรับและให้สินบน

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนามติคณะกรรมการ ป.ป.ช. ครั้งที่ ๒/๒๕๖๙ เมื่อวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๙
เรื่อง เสนอมาตรการป้องกันการทุจริตกรณีการรับและให้สินบน จำนวน ๑ ชุด
๒. มาตรการป้องกันการทุจริตกรณีการรับและให้สินบน จำนวน ๑ ชุด

ด้วยสำนักงาน ป.ป.ช. ขอเสนอเรื่อง มาตรการป้องกันการทุจริตกรณีการรับและให้สินบน มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีได้ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติ ในด้าน (๖) การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ปัญหาการทุจริตในรูปแบบการรับและให้สินบน เป็นปัญหาเรื้อรังที่ปรากฏอย่างต่อเนื่องในสังคมไทยและในหลายประเทศทั่วโลก เป็นปัญหาที่สำคัญและควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน ซึ่งนับเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาประเทศทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ และด้านอื่นที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งยังก่อให้เกิดผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของประเทศ และบั่นทอนความเชื่อมั่นของนักลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทย

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติราชการ หรือวางแผนงานโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อป้องกันหรือปราบปรามการทุจริต การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ และเพื่อให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมาตรการใดที่เป็นช่องทางให้มีการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ หรือเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีต่อราชการได้

๓. สำคัญและข้อเท็จจริง

คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้ว เห็นสมควรเสนอมาตรการป้องกันการทุจริตกรณีการรับและให้สินบน ต่อคณะรัฐมนตรี ตามนัยมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อเสนอแนะให้มีการปรับปรุงการปฏิบัติราชการ หรือ

วางแผนงานโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อป้องกันหรือปราบปรามการทุจริต การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม และ เพื่อให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมาตรการใดที่เป็นช่องทางให้มีการทุจริตหรือ ประพฤติมิชอบ หรือเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีต่อราชการได้

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

มาตรการป้องกันการทุจริตกรณีการรับและให้สินบน จะเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้ ภาครัฐมีกระบวนการทำงานที่มีความโปร่งใส ลดการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ การแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการของรัฐอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม ลดต้นทุนแฝงของประชาชนและ ภาคเอกชน อันจะส่งผลดีต่อการพัฒนาประเทศทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ และด้านอื่นที่เกี่ยวข้อง เสริมสร้าง ภาพลักษณ์ของหน่วยงานภาคและรัฐประเทศ ส่งเสริมความเชื่อมั่นของนักธุรกิจและนักลงทุนทั้งในประเทศ และต่างประเทศ รวมถึงการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทย

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้

ไม่มี

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๔ พิจารณาแล้วมีมติเห็นชอบมาตรการป้องกันการทุจริตกรณีการรับและให้สินบน ตามที่เสนอ และให้ดำเนินการ แก้ไขข้อความข้อเสนอแนะเชิงนโยบายของรัฐบาล ในข้อ ๑ เป็น “รัฐบาลควรเร่งดำเนินการ ตามมาตรการ แผนการปฏิรูปประเทศ และยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ตามรัฐธรรมนูญ ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ของชาติ” ตามข้อสังเกตของที่ประชุม แล้วให้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป (รายละเอียดปรากฏตามสิ่ง ที่ส่งมาด้วย ๑)

๗. ข้อกำหนดและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓๒ “คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจเสนอมาตรการ ความเห็น และ ข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี รัฐสภา ศาล องค์การอิสระ หรือองค์กรอัยการ ในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ปรับปรุงการปฏิบัติราชการ หรือวางแผนงานโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อป้องกันหรือปราบปรามการทุจริต การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

(๒) จัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและขจัดการทุจริตและ ประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนอย่างเข้มงวด

(๓) เสนอแนะให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมาตรการใดที่เป็นช่องทาง ให้มีการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ หรือเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีต่อราชการได้”

...”

๔. ข้อเสนอของหน่วยงานของรัฐ/คณะกรรมการเจ้าของเรื่อง

คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตกรณีการรับและให้สินบน อันเป็นปัญหาที่สำคัญและควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน อันจะส่งผลดีต่อการพัฒนาประเทศทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ และด้านอื่นที่เกี่ยวข้อง เสริมสร้างภาพลักษณ์ของประเทศ ส่งเสริมความเชื่อมั่นของนักธุรกิจและนักลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทย สำนักงาน ป.ป.ช. จึงเห็นควรมีข้อเสนอเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายของรัฐบาล ตามนัยมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังนี้

(๑) รัฐบาลควรเร่งดำเนินการตามมาตรการแผนการปฏิรูปประเทศ และยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ตามรัฐธรรมนูญ ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของชาติ

(๒) รัฐบาลควรส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบและดำเนินคดีทุจริต ไม่ว่าจะเป็นสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อย่างเต็มที่ ทั้งด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร ด้านเทคโนโลยี ด้านการพัฒนากฎหมายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการตรวจสอบและดำเนินคดี หรือด้านอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยมีการบูรณาการการทำงานร่วมกัน เพื่อให้การปฏิบัติงานของหน่วยงานดังกล่าวเป็นไปอย่างรวดเร็ว เท้าทันกับบริบทหรือสถานการณ์การทุจริต การรับหรือให้สินบน ที่เปลี่ยนแปลงไป และซับซ้อนยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดทำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการปราบปรามการทุจริต การตรวจจับสินบน ในโครงการที่มีงบประมาณสูงที่จะทำให้สามารถเรียกเงินคืนได้เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะนวัตกรรมปัญญาประดิษฐ์ (AI) และการปฏิบัติงานของชุดข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ในการตรวจจับพฤติกรรมของเจ้าพนักงานของรัฐหรือบุคคลที่มีโอกาสเรียกรับสินบนและให้สินบน รวมถึงการวิเคราะห์ข้อมูลแบบเรียลไทม์ (Real Time) โดยสามารถนำข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาประมวลผลเพื่อใช้แจ้งเตือนเหตุการณ์ที่น่าสงสัยก่อนการเกิดสินบน เพื่อเป็นเครื่องมือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบและดำเนินคดีทุจริต ให้เกิดความรวดเร็วในการบังคับใช้กฎหมาย และสร้างความเชื่อมั่นแก่ประชาชน โดยให้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๓) รัฐบาลควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการเปิดเผยข้อมูลของภาครัฐอย่างโปร่งใส โดยจัดให้มีช่องทางการเข้าถึงข้อมูลที่สะดวก รวดเร็ว เข้าถึงง่าย และมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลภาครัฐได้อย่างทั่วถึง อันจะเป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและทุกภาคส่วนในการตรวจสอบการดำเนินงานของภาครัฐ และร่วมกันต่อต้านการทุจริต โดยให้สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนี้ ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคประชาชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริต การรับและให้สินบน ผ่านกลไกการแจ้งเบาะแส ที่มีความสะดวก ปลอดภัย สามารถปกปิดตัวตนของผู้แจ้ง และมีมาตรการคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสอย่างเหมาะสม โดยให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

/ (๔) รัฐบาล ...

“ข้อสัตย์ เป็นธรรม มีอาชีพ โปร่งใส ตรวจสอบได้”

(๔) รัฐบาลควรกำหนดเป็นนโยบายสำคัญ ในการเร่งรัดผลักดันการปฏิรูปกฎหมาย เพื่อทำการยกเลิก ทบทวน ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่ล้าสมัย มีความซ้ำซ้อน หรือไม่จำเป็น รวมถึงการสร้างหรือพัฒนา กลไกหรือเครื่องมือไว้ในกฎหมายเพื่อป้องกันการทุจริต โดยเฉพาะอย่างยิ่งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการอนุมัติ อนุญาตของภาครัฐ และการใช้ดุลยพินิจของเจ้าพนักงานของรัฐ โดยให้สำนักงานขับเคลื่อน การปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (สำนักงาน ป.ย.ป.) เป็นหน่วยงาน รับผิดชอบหลักร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

รวมถึงการส่งเสริมและสนับสนุนการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายและส่งเสริมการบังคับใช้ กฎหมายในการต่อต้านสินบนทั้งในประเทศและระหว่างประเทศเพื่อให้สอดคล้องกับอนุสัญญาว่าด้วยการ ต่อต้านการให้สินบนเจ้าหน้าที่รัฐต่างประเทศในการทำธุรกรรมทางธุรกิจระหว่างประเทศ ค.ศ. ๑๙๙๗ (OECD Anti-Bribery Convention) และการเข้าร่วมเป็นภาคีของอนุสัญญาดังกล่าวของประเทศไทย

(๕) ผู้บริหารหน่วยงานของรัฐ ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือ หน่วยงานอื่นของรัฐ ต้องแสดงบทบาทนำในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตในหน่วยงาน โดยเฉพาะ ประเด็นปัญหาสินบน รวมถึงการปรับปรุงกระบวนการทำงานหรือวางแผนงานโครงการ เพื่อป้องกันความเสี่ยง การทุจริต การรับและให้สินบน โดยให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ในภาครัฐ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนี้ ผู้บริหารหน่วยงานดังกล่าว ต้องกำกับดูแลให้บุคลากรในสังกัดปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เปิดเผย โปร่งใส เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล รวมถึงรักษาจริยธรรมตามมาตรฐาน จริยธรรมและประมวลจริยธรรมอย่างเคร่งครัดอยู่เสมอ ทั้งนี้ หากพบการกระทำความผิดตามกฎหมายหรือ ฝ่าฝืนจริยธรรม จะต้องมีการดำเนินการตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด

(๖) ส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต มีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมกับสภาพกาล รวมถึงพัฒนาฐานข้อมูล การเชื่อมโยงข้อมูล และการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต โดยให้หน่วยงาน ดังกล่าวจัดทำแผนการดำเนินการและกรอบระยะเวลาการดำเนินการตามแผนที่ชัดเจน เพื่อเป็นการลดการใช้ ดุลยพินิจของเจ้าพนักงานของรัฐ โดยให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ เป็นหน่วยงาน รับผิดชอบหลักร่วมกับสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๗) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคเอกชนที่จะมาเป็นคู่สัญญาหรือรับสัมปทานหรือ การดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานของรัฐ มีระบบการต่อต้านการให้สินบนที่มีประสิทธิภาพ เช่น มีการ กำหนดมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมสำหรับนิติบุคคลในการต่อต้านการให้สินบนตามที่สำนักงาน ป.ย.ช. กำหนด หรือส่งเสริมให้พัฒนาองค์กรให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการต่อต้านการทุจริตของแนวร่วมปฏิบัติของ ภาคเอกชนไทยในการต่อต้านคอร์รัปชัน (Thai Private Sector Collective Action Against Corruption : CAC) หรือมาตรฐานระบบการจัดการต่อต้านการติดสินบน (ISO ๓๗๐๐๑) เป็นต้น โดยให้กระทรวงการคลัง เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

/ (๘) ส่งเสริม ...

“ซื่อสัตย์ เป็นธรรม มีอาชีพ โปร่งใส ตรวจสอบได้”

(๘) ส่งเสริมและสนับสนุนให้สื่อของรัฐและเอกชนทุกประเภทมีบทบาทในการรณรงค์เสริมสร้างค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริต การปลูกจิตสำนึกในการต่อต้านการทุจริต การรับและให้สินบนแก่ประชาชนทุกกลุ่ม รวมถึงกลุ่มเด็กและเยาวชน นอกจากนี้ ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการเผยแพร่ข้อมูลผลการดำเนินคดีและการลงโทษผู้กระทำความผิด อย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง เพื่อสร้างความตระหนักไม่กล้ากระทำความผิด โดยให้กรมประชาสัมพันธ์ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ รายงานผลการขับเคลื่อนการดำเนินการตามมาตรการฯ เสนอต่อสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นประจำทุกปีด้วย (รายละเอียดมาตรการฯ ปรากฏตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุชาติ ตระกูลเกษมสุข)
ประธานกรรมการ ป.ป.ช.

สำนักมาตรฐานเชิงรุกและนวัตกรรม
โทร. ๐ ๒๕๒๘ ๔๘๐๐ ต่อ ๗๑๕๔ (สราวุฒิฯ)
โทรสาร ๐ ๒๕๒๘ ๔๐๐๔
www.nacc.go.th